

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Ruina kościoła ewangelickiego,
mur.,

wzm. 1346, wzn. jako ewangelicki 1532, częściowo rozebrany w 1973 r.

Fot. 2006

Rejestr zabytków: *nieruchomość wpisana na podst. Decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu z dn. 2.04.1965 r., nr L.dz.KL-II-1/64/65, nr rejestru zabytków 1267. Skreślenie z rejestru zabytków kościoła poewangelickiego nastąpiło na podstawie decyzji Ministra Kultury nr DOZ-AŁR-500-5/04 z dnia 18 listopada 2004 roku.*

Uwagi:

Kościół w Lasowie miał istnieć już w XIII wieku, wzmiankowany jest w 1346 r.. Pierwotnie była to kaplica p.w. św. Jerzego. Kościół rozbudowany został w 1532 r. o kaplicę grobową, a od 1546 był świątynią parafialną. Kolejna rozbudowa miała miejsce w 1649, a ponowne poświęcenie nastąpiło w 1651 r. Lutsch wspomina o sgraffitowej dekoracji elewacji kaplicy grobowej oraz oknach o fascjowych obramieniach. Mowa również o barokowym epitafium z przedstawieniem kobiety z dzieckiem — Katarzyny córki lasowskiego pastora Pfaffera i figuralnych oraz heraldycznych i inskrypcyjnych epitafiach z piaskowca¹. Do dziś pozostał po kościele jedynie wyniesiony ok. 1,5 m nad poziom terenu mur obwodowy. Natomiast zachował się w dobrym stanie kamienny mur otaczający cmentarz.

¹ Lutsch H., *op. cit.*, s. 744-745.

Towarzyszą im zabudowania plebani ewangelickiej, wzniesionej w 1700 r., odnowionej w 1851 r., z budynkiem gospodarczym. Od północy, za murem cmentarza znajduje się budynek ewangelickiej szkoły z mieszkaniem kantora. Zagadką pozostają losy bogatego architektoniczno-rzeźbiarskiego wystroju kościoła.

MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 3 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Cmentarz przykościelny,
założony XVI w.

Fot. 2006

Rejestr zabytków: *nieruchomość wpisana na podst. Decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu z dn. 2.04.1965 r., nr L.dz.KL-II-1/64/65, nr rejestru zabytków 1267. Skreślenie z rejestru zabytków kościoła poewangelickiego nastąpiło na podstawie decyzji Ministra Kultury nr DOZ-AŁR-500-5/04 z dnia 18 listopada 2004 roku.*

Uwagi:

Kościół w Lasowie miał istnieć już w XIII wieku, wzmiankowany jest w 1346 r.. Pierwotnie była to kaplica p.w. św. Jerzego. Kościół rozbudowany został w 1532 r. o kaplicę grobową, a od 1546 był świątynią parafialną. Kolejna rozbudowa miała miejsce w 1649, a ponowne poświęcenie nastąpiło w 1651 r. Lutsch wspomina o sgraffitowej dekoracji elewacji kaplicy grobowej oraz oknach o fascjowych obramieniach. Mowa również o barokowym epitafium z przedstawieniem kobiety z dzieckiem — Katarzyny córki lasowskiego pastora Pfaffera i figuralnych oraz heraldycznych i inskrypcyjnych epitafiach z piaskowca². Do dziś pozostał po kościele jedynie wyniesiony ok. 1,5 m nad poziom terenu mur obwodowy. Natomiast zachował się w dobrym stanie kamienny mur otaczający cmentarz. Towarzyszą im zabudowania plebani ewangelickiej, wzniesionej w 1700 r., odnowionej w 1851 r., z budynkiem gospodarczym. Od północy, za murem

² Lutsch H., *op. cit.*, s. 744-745.

cmentarza znajduje się budynek ewangelickiej szkoły z mieszkaniem kantora. Zagadką pozostają losy bogatego architektoniczno-rzeźbiarskiego wystroju kościoła.

MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 3 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Mur cmentarny,
mur., kam.,
XVI-XIX w.

Fot. 2006

Rejestr zabytków: *nieruchomość wpisana na podst. Decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu z dn. 2.04.1965 r., nr L.dz.KL-II-1/64/65, nr rejestru zabytków 1267. Skreślenie z rejestru zabytków kościoła poewangelickiego nastąpiło na podstawie decyzji Ministra Kultury nr DOZ-AŁR-500-5/04 z dnia 18 listopada 2004 roku.*

Uwagi:

Kościół w Lasowie miał istnieć już w XIII wieku, wzmiankowany jest w 1346 r.. Pierwotnie była to kaplica p.w. św. Jerzego. Kościół rozbudowany został w 1532 r. o kaplicę grobową, a od 1546 był świątynią parafialną. Kolejna rozbudowa miała miejsce w 1649, a ponowne poświęcenie nastąpiło w 1651 r. Lutsch wspomina o sgraffitowej dekoracji elewacji kaplicy grobowej oraz oknach o fascjowych obramieniach. Mowa również o barokowym epitafium z przedstawieniem kobiety z dzieckiem — Katarzyny córki lasowskiego pastora Pfaffera i figuralnych oraz heraldycznych i inskrypcyjnych epitafiach z piaskowca³. Do dziś pozostał po kościele jedynie wyniesiony ok. 1,5 m nad poziom terenu mur obwodowy. Natomiast zachował się w dobrym stanie kamienny mur otaczający cmentarz.

³ Lutsch H., *op. cit.*, s. 744-745.

Towarzyszą im zabudowania plebani ewangelickiej, wzniesionej w 1700 r., odnowionej w 1851 r., z budynkiem gospodarczym. Od północy, za murem cmentarza znajduje się budynek ewangelickiej szkoły z mieszkaniem kantora. Zagadką pozostają losy bogatego architektoniczno-rzeźbiarskiego wystroju kościoła.

MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 3 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Plebania, obecnie dom mieszkalny nr 24,
mur.,
XVIII w., przebudowana ok. poł. XIX w.

Fot. 2006

Rejestr zabytków:

Uwagi: MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Pałac, nr 61,

mur., kam.-ceg.,

dwuskrzydłowy, wzniesiony przed 1590 r., skrzydło i wieża (pierwotnie w pn.-zach. narożu korpusu) 1593 r., kolejne przebudowy: ok. 1670; 1 poł. XVIII w., koniec XVIII w., 2 poł. XIX w.; 1985 r. – remont dachu i elewacji; od 1997 r. budynek w trakcie remontu.

Fot. 2012

Rejestr zabytków: zmiana wpisu rejestru na podstawie pisma Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu z dnia 09 grudnia 2011 roku nr WriD.5130.263.11.JK. **Nowy nr A/5504/277** (nr poprzedni 277 z 11.05.1951 r.).

Uwagi:

Renesansowy dwór w Lasowie powstał w 2. poł. XVI w. i prawdopodobnie był otoczony fosą. Dobra w Lasowie przejął w 1568 Kaspar von Fürstenau, który zmarł w 1590 r. i być może za jego sprawą wzniesiono dwór. Dostawione do wcześniejszego, czworobocznego korpusu skrzydło południowo-zachodnie nosi datę 1593. Dwukondygnacyjny budynek na rzucie litery L posiadał dobudowaną do północno-zachodniego narożnika korpusu wieżę wachlarzowej klatki schodowej.

Fasadę zdobi barokowy, kolumnowy portal wejścia głównego, datowany na ok. 1670, z herbami rodzin skoligaconych z Nostizami z Landskron. W literaturze przedmiotu jak najcenniejszy element budowli wymienia się wielką salę na piętrze korpusu, którą uznawano za wyjątkową w skali całego Śląska. Nakryta renesansowym stropem o profilowanych belkach, została ok. 1710 r. na nowo pomalowana. Polichromia o rozbudowanej ornamentyce przedstawiała herby von Straphnis, którzy objęli Lasów w 1710. Na węższej ścianie sali umieszczono trybunę dla muzyków oraz pochodzący z ok. 1710 kominek⁴. Budowla była remontowana w 1881 i latach 40. XX w. Obecnie podjęte prace remontowe zatrzymały się kilka lat temu. Ich widocznym efektem jest wyjątkowo nieszczęśliwa wymiana stolarki okiennej z drewnianej na plastikową.

Na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr 212/04 z dnia 23 lipca 2004 roku udzielono pozwolenia na prace konserwatorskie i roboty budowlane. Zakres prac: naprawa tynków zewnętrznych, oczyszczenie i hydrofobizacja kamiennych elementów wystroju elewacji (profilowane opaski okienne, proste portale) założenie tynków renowacyjnych, malowanie elewacji, konserwacja istniejącej drewnianej stolarki okiennej i wymiana stolarki w złym stanie technicznym na nową, drewnianą z zachowaniem podziałów, naprawa rynien i rur spustowych, uszczelnienie pokrycia dachowego, naprawa kominów, odtworzenie drewnianego trejażu.

MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

⁴ Grundmann G., *Burgen, Schlösser und Gutshäuser in Schlesien. Bd. II Schlösser und Festen Häuser der Renaissance*, Würzburg 1987, s. 90, fot. 188, il. 50, Lutsch H., *op. cit.*, s. 744-745.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Oficyna mieszkalna I, nr 61,

mur.,

XVIII w., w k. XIX w. podwyższona i przebudowana wewnątrz, przebudowana w l. 70. XX w.

Fot. 2012

Rejestr zabytków: zmiana wpisu rejestru na podstawie pisma Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu z dnia 09 grudnia 2011 roku nr WriD.5130.263.11.JK. **Nowy nr A/5504/277** (*nr poprzedni 277 z 11.05.1951 r.*).

Uwagi: MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Oficyna mieszkalna II, nr 62,
mur.,
l. 70. XIX w., pocz. XX w.

Fot. 2012

Rejestr zabytków: zmiana wpisu rejestru na podstawie pisma Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu z dnia 09 grudnia 2011 roku nr WriD.5130.263.11.JK. **Nowy nr A/5504/277** (*nr poprzedni 277 z 11.05.1951 r.*).

Uwagi: element wchodzący w skład założenia pałacowego.
MPZP:.. Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Obora I, z aneksem gospodarczym, na folwarku pałacowym,
mur.,
pocz. XIX w., przebudowana po 1945 r.

Fot. 2006

Rejestr zabytków: zmiana wpisu rejestru na podstawie pisma Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu z dnia 09 grudnia 2011 roku nr WriD.5130.263.11.JK. **Nowy nr A/5504/277** (*nr poprzedni 277 z 11.05.1951 r.*).

Uwagi: element wchodzący w skład założenia pałacowego.
MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Obora II, z mleczarnią i hydrofornią, na folwarku pałacowym,
mur.,
ok. poł. XIX w., przebudowany w k. XIX w., obecnie budynek nieużytkowany.

Fot. 2012

Rejestr zabytków: zmiana wpisu rejestru na podstawie pisma Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu z dnia 09 grudnia 2011 roku nr WriD.5130.263.11.JK. **Nowy nr A/5504/277** (*nr poprzedni 277 z 11.05.1951 r.*).

Uwagi: element wchodzący w skład założenia pałacowego.
MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Park pałacowy, pierwotnie ogród ozdobny,

XVIII w. później przekształcany (tarasy wzmocnione murem oporowym; arkadowe przejścia i schody na wyższe tarasy; nad strumieniem most do dalszej części parku),

Fot. 2006

Rejestr zabytków: *nr 846/J z 12.07.1984*

Uwagi:

Towarzyszący dworowi park został uformowany u schyłku XIX w. na początku XX w. z wykorzystaniem być może istniejącego tu wcześniej ogrodu. Doskonale wykorzystano warunki naturalne zakładając na południowym stoku doliny rzecznej ogród tarasowy — jednak wbrew powszechnemu przekonaniu element ten powstał stosunkowo późno, w pierwszej ćwierci XX w. o czym świadczy sposób obróbki kamieniarskiej.

MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Mur oporowy w parku, arkadowe przejścia i schody na wyższe tarasy,
mur., kam.,
XVIII-XX w.

Fot. 2006

Rejestr zabytków: *nr 846/J z 12.07.1984 r.*

Uwagi: element wchodzący w skład parku pałacowego.
MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Most nad strumieniem most we wsch. części parku,
mur., kam.,
XIX-XX w.

Fot. 2006

Rejestr zabytków: *nr 846/J z 12.07.1984 r.*

Uwagi: element wchodzący w skład parku pałacowego.
MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Szkoła, obecnie dom mieszkalny nr 23,
mur.,
ok. poł. XIX w.

Fot. 2012

Rejestr zabytków:

Uwagi: dawniej dom Kantora, następnie szkoła, obecnie dom mieszkalny.
MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów. W 2005 roku wykonano dach i elewację budynku. Częściowego remontu w postaci wymiany pionu kanalizacyjnego dokonano w roku 2010.

LASÓW

gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Dom mieszkalny nr 3,
mur.,
ok. 1920 r.

Fot. 2006

Rejestr zabytków:

Uwagi: MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Dom mieszkalny nr 26,
mur.,
ok. poł. XIX w.

Fot. 2006

Rejestr zabytków:

Uwagi: MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Młyn, ob. dom mieszkalny nr 55,
mur.,

k. XVI w., 1771 r., portal kamienny zamknięty łukiem koszowym z kluczem, na którym data 1771, inicjały A.J. i gmerk (dwa lwy trzymające koło), trzy kamienne, fascjowe opaski okienne.

Fot. 2006

Rejestr zabytków:

Uwagi: MPZP: Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.

LASÓW
gm. Pieńsk
pow. zgorzelecki
woj. dolnośląskie

Willa nr 71,
mur.,
ok. 1910-20 r.

Fot. 2006

Rejestr zabytków:

Uwagi: MPZP:Uchwała nr XXII/182/96 Rady Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 03 września 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Lasów.
